

PÄEV MULGIMAAL

05.08.2023

Mulgimaa on kultuuriline piirkond Lõuna-Eestis, mis köidab meeli kaunite vahelduvate maastikega. Sama vaheldusrikas kui loodus, on ka kohalik kultuuripärand. Mulgimaa on ikka olnud rikas kant. "Mulgimaal seal on hea elada. Kõikjal ilus loodus, viljakandev maa. Sääl on uhked metsasalud, suured jõukad Eesti talud..." - kõik Mulgimaa väärtused on kaunitesse laulusõnadesse sisse kirjutatud. Mulgid on ajaloos tuntud jõukate talupoegadena, kes oma rikkuselt ei võistelnud mitte üksteise, vaid mõisnikega. Nad olid esimesed, kes 19. sajandil pärast pärisorjusest vabanemist talud mõisnikelt päriks ostsid. Mulkide kuulsa jõukuse aluseks olid viljakad maad ja 19. sajandil hoogustunud linakasvatus. Tänu majandustõusule suutsid mulgid anda oma lastele parema hariduse – nii on olnud mulkidel suur roll Eesti vabariigi loomisel ja oma riigi üles ehitamisel. Tänapäevani on säilinud Mulgimaal mulgi keel, hästi on tuntud mulgi kuub ja eestlaste rahvustoiduks on kujunenud mulgi puder.

Väljasõit kl 08.00 Tallinnast Vene Kultuurikeskuse eest (Mere pst 5).

Külastame **Heimtali** mõisakompleksi. Heimtali mõis pärineb keskajast. Alates 1744. aastast kuulus mõis von Siversite aadliperekonnale, historitsistlik peahoone ehitati 1850ndatel aastatel, täna tegutseb seal kool. Heimtali mõisaansamblist kuuluvad ka valitsejamaja, uue põneva lahenduse saanud **haruldane ringtall** ja kaunis nelja korstnatorniga **viinaköök**. Välisilmelt Londoni Towerit meenutav viinaköök on tegelikult mõisaegne juustukoda.

Heimtali muuseum asub vanas külakoolimajas, mis on kaunis maakiviehitis aastast 1864. Eriti rikkalik on muuseumis rahvusliku tekstiili kogu ning rahvakunsti-, kodukultuuri- ja kunstiainealine raamatukogu. Kompleksi juurde kuulub veel rida 19. sajandi hooneid, mis kokku moodustavad tervikliku kompleksi. Heimtali paelub oma loo ja erinevate näitustega. Muuseumi ja kogu kompleksi loojaks ja omanikuks on tekstiilikunstnik Anu Raud, kes aga kinkis muuseumi 2009. aastal Eesti Rahva Muuseumile.

Külastame **Mulgi Savikoda** Loodis, mille perenaine Leili tutvustab meile oma töid ja tegemisi. Võimalus kaasa osta sealseid mulgipäraseid tooteid!

Loodi Püstmäe lehisepuistu on üks kõige parema kasvuga euroopa lehise puistu Eestis. Puistu on 1820. rajanud tolaeagne Loodi mõisa omanik Heinrich August v. Bock. Seeme pärines Saksamaalt Harzist.

Seejärel ootab meid enam kui saja-aastase **Kulla leerimaja/kihelkonnakooli** taastatud hoone, mis pälvis 2017. aastal muinsuskaitseametilt tiitli – hästi restaureeritud mälestis. Majas tegutsevad täna Mulgimaaga seotud organisatsioonid ja raamatukogu. 1902 aastal valminud leerimaja täitis oma algset ülesannet kuni Eesti Vabariigi loomiseni, seejärel muutus hoone koolimajaks. Lihtsa luksuse eest peab tegelikult tänama 19. sajandi lõpu ja toonase sajandivahetuse Mulgimaa talude peremehi. Sel perioodil oli talusid ehitades komme eeskujuks võtta mõisnikke, kelle elustiili jälgendati muude aspektide kõrval ka eluruumide sisustamises.

Halliste luteri kirik on Eesti ilusamaid ja huvitavamaid. Erinevate sõdade käigus palju kannatada saanud Halliste kirik sai tänase ilme 1991. aastal kohaliku algatuse toel. Pärast 1959 aasta põlengut seisis kirik 30 aastat varemeis. Praeguse kivikiriku vanemad osad pärinevad 15 sajandist. Halliste kirikut külastades on võimalus näha Eesti kunstniku Jüri Arraku altarimaali „Kristus“. Kirikul on pühakodades harvaesinev musta värvi lagi.

Kiriku lähedal, Halliste kalmistust üle tee asub renoveeritud **Annatare**, kus on toimunud mitmeid kontserte ja näitemänge. Hoone oli ehitatud kirikumõisa aidaks.

Kiriku lähedal on 1776. a. rajatud **Halliste surnuaed**, mis on suurim Viljandi maakonna maakalmistu. Kalmistu lääneosas puhkavad August Kitzbergi vanemad - Peeter ja Leena Kitzbergid. Nende kalm on Abja paruni Stackelbergi matmispaigast kümnekond meetrit lõuna pool. Kalmistu kabelist umbes 30 m loode pool kivipostidele kinnitatud raudlatiga piiratud perekonna matmispaika on maetud "Kauka jumala" Mogri Märdi prototüüp Lopa Märt Erg ja ta naine Elts - "Kauka jumala" Mogri perenaise prototüüp. Kabelist lõuna pool, samuti raudlatiga piiratud avaral matmispaigal puhkab "Kauka jumala" Miili algkujutaja Kadri Naarits ja sama draama noore Märdi prototüüp Songa Hans Erg. Kabeli ees on kauaaegse Paistu kihelkonnakooli juhataja Peeter Ruubeli, koorilauluna tuntuks saanud luuletuse "Kaunimad laulud pühendan sul" autor.

Pajumäe talu võrsumine algas 1989 aastal isatalu taastamisega. Aastakümnetega on peretalust kasvanud üks Eesti tuntumaid mahepiimatoodete pakkujaid. Tutvume taluga ja proovime järele nende tooteid - kohupiimad, jogurtid ja juustud. Võimalus kohalikke tooteid kaasa osta.

Abja-Paluoja. Nüüd vaatame natuke ringi soome-ugri kultuuripealinnas 2021.

Lõunasöök Mulgi kõrtsis (*ettetellimisel, lisatasu eest*)

Karksi-Nuia piiril, ürgoru serval puhkab **skulptuurina** jalgu **kirjanik August Kitzberg**, üks oma aja tuntumaid näitekirjanikke. Mulgimaa kirjamehele püstitati 1990 Karksi ürgoru servale mälestusmärk ümberkaudsete ettevõtete ja majandite rahalisel toel. Skulptor on Jaak Soans. Just tänu Kitzbergi teostele teame tänapäeval palju mulkide, siitkandist pärit ja linakasvatusega jõukaks saanud talumeeste kultuurist ja elu-olust.

Karksi ürgorg on üks kaunimaid ja tuntumaid paiku Viljandimaal. Mööda käänulist teed sõites paistab üle Linnaveski paisjärve Karksi linnusemägi ehk kantsimägi. Arvatakse, et looduslikult hästi kaitstud järsunõlvalisel mäel asus enne ristirüütlike vallutusi ka eestlaste linnus. Siit avanevad maalilised vaated 13. sajandil rajatud **Karksi ordulinnuse varemetele** (linnus hävis Põhjasõjas 1708) ja **Karksi viltusele kirikule**. 18. sajandil kiriku ehitamisel kasutati ära osa linnusemüüri, mis jäi kiriku üheks seinaks, tänaseks on aga kirik viltu vajanud ja on meie oma "Pisa torn".

Taagepera mõisakompleks on eriline paik – siin põimuvad põnev arhitektuur, elegantsus, maamiljöö, ajalugu ja tänapäev. Võimsa juugendstiilis lossi lasi oma elupaigaks ehitada parun Hugo von Stryk juba rohkem kui sada aastat tagasi. Otto Wildau projekteeritud mõisahoone valmis 1912. 1920ndatel kohaldati mõis kopsusanatooriumiks ja 1930ndate lõpus valmis lossi kõrval Alar Kotli projekti järgi uus funktsionalistlik hoone. Uuenenud lossikompleksis tegutseb täna **Lossispaa Wagenküll** koos juugendstiilis lossi, à la carte restorani, luksusliku spaa, 1930-ndate stiilis hotellimaja, pargi ja erinevate vabaaja veetmise võimalustega.

Mulgi elamuskeskus. 2023 kevadel avatav kompleks on mulgi maamärk ja identiteedi kandja. Elamuskeskuses saab ülevaate Mulgimaa ajaloost, inimestest ja ettevõtmistest. Seda kompleksi lihtsalt peab ise nägema!

Helme ordulinnus paiknes kahe vallikraaviga eraldatud looduslikul neemikul. Arvatavasti 14. sajandi esimesel poolel ehitatud muistne linnus hävis 1658. Osaliselt on säilinud kõrged aknaavadega maakivimüürid. Ordulinnuse varemete konserveerimine sai alguse 2011. aastal ning kestab vaheaegadega tänaseni.

Tõrva linna uue keskväljaku puhul on esikohale tõstetud jalakäijate mugavus ning vaba aja veetmise võimalused. Ligemale 13 000 ruutmeetril laiaval väljakul on suurem osa ruumist jalutusradade ja tegevusplatside päralt. Tõrva keskväljak kulgeb ajaloolisest kõrtsihoonest kuni Tõrva raekojani ja tõrvaahjuni ja sealt mõttelise osana edasi Veskijärvele. Maaliline Veskijärv koos kaarsillaga on armastatud pildistamise paik.

Oma praeguse näo sai **Kärstna mõisasüda** üle-eelmisel sajandivahetusel, kui noor mõisahärra Kurt von Anrep mõisa juhtimise enda peale võttis. Neoklassitsistlikus stiilis peahoone on ümbritsetud kauni pargiga. Jalutame pargis ja sirutame selga enne pikka tagasisõitu!

Sõit **Tallinna**. Hilisõhtul jõuame koju.

HIND: 69 € korduvreisija soodushind / 79 € tavahind

HINNA SEES:

- mugavustega buss,
- giid-grupijuht,
- käibemaks.

LISATASU EEST (tellimine ja tasumine enne reisi):

- lõunasöök Mulgi kõrtsis 10 €

Kehtib Tensi-Reiside pakettreisileping, v.a reisi eest tasumise ja reisi annulleerimise tingimused:

- ettemaks 50% reisi maksumusest 5 päeva jooksul pärast broneeringu kinnitust ja arve saatmist;
- 35 päeva enne reisi peab olema tasutud kogu reisi maksumus;
- kuni 31 päeva enne reisi peetakse reisist loobumisel kinni büroo teenustasu 9 €;
- tühistades reisi 30-15 päeva enne reisi on tühistamistasu 50% reisi hinnast;
- tühistades reisi 14 või vähem päeva enne reisi on tühistamistasu 100% reisi hinnast.

Hind ei sisalda sissepääsupileteid muuseumidesse ja teistele tasulistele objektidele.

Mõningad hinnad, tasumine kohapeal (2022. a. andmetel, võivad muutuda sõltumata reisikorraldajast):

Heimtali muuseum	4 € / 2 € pens
Pajumäe talu külastus	6 €
Mulgi elamuskeskus	12 - 15 €

REISIKORRALDAJA: TENSI-REISID AS

Tel 7 344 207, 7 344 208 Ülikooli 4, Tartu

Tel 6 703 333, 6 703 000 Estonia pst 5a, Tallinn

Tel 44 26 305, 44 26 300 Pärnu

E-mail: tensi@tensireisid.ee Kodulehekülg: www.tensireisid.ee

Panga rekvisiidid: TENSI-REISID AS a/a EE902200221005109167 (Swedbank)

• SOOVITAME TEHA REISITÕRKEKINDLUSTUSE, MIS GARANTEERIB REISIJALE HÜVITISE REISIST MÕJUVA TAKISTUSE TÕTTU LOOBUDES.• REISIJAL ON <u>KOHUSTATUD</u> TUTVUMA TENSI-REISIDE PAKETTREISILEPINGUGA!• REISIFIRMA JÄTAB ENDALE ÕIGUSE TEHA MUUDATUSI PROGRAMMIS PAREMUSE SUUNAS.

NB! Meie reisiprogrammid on koostatud 2022. a. seisuga. Kuna uue olukorra tõttu muutuvad sihtkohtades sageli reeglid ja nõuded, siis võib juhtuda, et need ei võimalda meil enam külastada mõnda programmis märgitud paika või vaatamisväärsust. Sel juhul oleme sunnitud programmi muutma ja võimalusel pakkuma alternatiive vastavalt reisi ajal kehtivatele reeglitele, nõuetele jms. Samuti võivad muutuda nõuded sihtriiki sisenemiseks ja sealt naasmiseks.

NB! Hinnad võivad muutuda, juhul kui öömajad ja kütusetarnijad muudavad oma hindu!